

HAC İBADETİ VE KURBAN BAYRAMI

Dr. Ali Arslan AYDIN
Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi

Bizleri ve bütün varlıkları yaratan Yüce Rabbimize bugün daha fazla şükredelim. Verdiği sayısız nimetlere bugünlerde daha çok hamededelim. Çünkü bugün, dini bayramlarımızdan biri olan Kurban bayramını, iman dolu gönüllerle, sıhhatli olarak sükûn ve huzur içinde kutluyoruz. Yüce Allah'a sonsuz şükürler edelim ki; bu yıl da. ramazan ayını huzurla karşıladık; oruçlarımızı ihlasla tuttuk, namazlarımızı severek kıldık; böylece, Rabbimizin rahmet ve mağfiretine lâyık olmaya çalıştık. Sonra, biraz daha olgunlaşmış olarak Ramazan bayramını kutladık. Kazandığımız güzel haslet ve alışkanlıklarımızı devam ettirerek, dinimizde özel yeri olan bu ayları tamamladık. İlâhî rahmet ve bereketin bütün İslâm âlemini kuşattığı ve çeşitli İslâm ülkelerinden giden müslümanların kutsal mekân ve makamlarla toplanmasına vesile olan Hacc ibadetinin yapıldığı, "Kurban Bayramı" na eriştik.

İsmi dahi sulh ve müsâlemete, barış ve sükûna delâlet eden İslâm Dini (1), beş esastan biri olan Hac ibâdetini yapmak üzere mükellef kıldığı sıhhatli ve zengin müslümanları, bu mübarek günlerde Kâbe'de, Arafat'ta Minâ'da toplamış bulunuyor. (2)

İslâm dini; dünyanın her tarafından kalkarak Allahü Teâlâ'ya ibâdet gayesiyle Mekke'ye giden müslümanları, Arefe günü Arafat'ta, aynı imân, aynı gaye ve aynı kıyafetle topluyarak, Yüce Allah'a hep beraber yalvarıp yakarmanın, kendileri, vatanları ve bütün müslümanlar için dua ve niyazda bulunmanın zevkine eriştiriyor. Onları ırk, renk, dil ve mevki farkı gözetmeden, aynı renkteki bembeyaz ihramlar (örtüler) içinde Yüce Rablerine yöneliyor. İnsanları, her türlü mevki, menfaat ve rütbeden sıyrarak, Yüce Allah'a ve sevgili Peygamberine imân dolu bir kalple bağliyor. Onları, üstünlük gözetmeyen insanlık kimliğine buruyor, insana, sonunda bu dünyadan böyle beyaz, sade bir örtü ile ayrılacağını, mal, mevki, çoluk çocuğun burada kalacağını hatırlatıyor. Sonra müslümanlar, bayram günü kiblemiz Kâbe'de buluşuyorlar. Ceddimiz İbrahim Peygamber'in oğlu Hz. İsmail (A.S.) ile beraber Allaha ibâdet maksadıyla yeryüzünde yaptığı ilk ibâdet yeri Kâbeyi hep beraber tavaf ediyorlar. Onun etrafında aynı kıyafet, aynı imân ve ibâdet aşkı ile dönüyorlar. Allah'a yalvararak, günahlarının affını, vatan ve milletlerinin hayrını diliyorlar. Yüce Allah'ın lütfettiği bu büyük şerefe, kalplere ve ruhlara verdiği mânevi huzur ve neş'e şükrediyorlar. İman ve neş'e dolan gönüller, Yüce Allah'ı anmanın, kiblemiz Kâbe etrafında aşkla şevkle dönmenin hazzı ile doluyor. Hiç şüphe yoktur ki, böyle imân dolu bir kalple Allah huzurunda duranlar, Kâbe'-si etrafında dönmek şerefine erenler, bu dünyada en büyük manevî mutluluğun zevkini tadarlar.

İki büyük Peygamberin kurduğu ilk mescidi görmek, Kâbe'miz Beytullah etrafında dönmek, İslâm Güneşi'nin doğduğu, en son Peygamber ve en büyük önder Hz. Muhammed (A.S.) in yaşadığı, İslâm Nuru'nun yayıldığı bu kutsal makamları ziyaret etmek, Yüce Peygamberimizin ve sevgili Ashabının ne büyük yoksunluklar içinde yaşadıklarını görmek, hiç şüphesiz, insanın, İslâmın Hak Din, Peygamberimizin Hak Peygamber olduğu hususundaki imânını kat kat kuvvetlendirir. Ayrıca, Bayram yaptığımız bugünlerde, müslümanların Mekke'de, Mina'da ve Medine'de buluşmaları; birbirleriyle tanışmalarına, bilgi görgü alışverişine, dinî ve sosyal problemlerini görüşmelerine ve Hac dönüşünde vatandaşlarını aydınlatmalarına vesile olur. Böylece, müslümanlar arasındaki birlik ve beraberliğin, yardımlaşma ve dayanışmanın, sevgi ve kardeşliğin artmasına sebep olur.

İşte, bir kısım fayda ve hikmetlerini belirttiğimiz hac ibadeti, müslümanları tek bir kıyafete sokmak suretiyle, onlara ilâhî huzurda hesap vermeyi hatırlatan, böylece yürekleri yumuşatan, günahlardan arıtan ve imânî

kemâle erdiren ibret ve hikmet dolu bir tecellidir. Mina'da temsili olarak yapılan "şeytan taşlama"nın manası; kötü emellere ve şer kuvvetlerine karşı bir direnme ve zindelik gösterisi, Rabbimiz ile aktedilen manevî bir antlaşmadır.

İşte bu büyük faydaları sağlı-yan hac ibâdetini eda eden müslümanlar, Yüce Allah'ın verdiği maddi ve manevî nimetlere karşı şükran borcu olarak, Mina'da Allah adına ve O'nun rızası için kurban kesmektedirler. İslâm ülkelerindeki zengin, varlıklı müslümanlar da, bu gün kurban keserler. Onlar böylece, Ceddimiz İbrahim Peygamber (A.S.) in gördüğü rüyayı tasdik maksadıyla sevgili oğlu Hz. İsmail (A. S.) i Allah (C.C.) için kurban etmek üzere iken Yüce Rabbî'nin bir Melek ile gönderdiği koç'u kurban etmesine, bu suretle Allah'ın emrine (3) ve Peygamberimizin devam ettirdiği sünnetine uyuyorlar.

İşte bugün, bütün müslümanlar bayram yapmaktayız. Mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerim'in emrine, Hz. İbrahim (A.S.) in ve Sevgili Peygamberimiz (S.A.V.) in Sünnetine uyarak. Allah rızası için kurban kesmekteyiz. Böylece yaptığımız ibâdetler, topluca kıldığımız Bayram Namazları, bizleri. Allah'a kullukta ve İslâm kardeşliğinde birleştiriyor. Aramızdaki manevî bağı, birlik ve beraberliği sevgi ve saygıyı perçinliyor. Başta, ana babamızı, sonra akraba ve komşularımızı ziyaret etmek, dinî duygu ve neşelerine katılmak, gerekirse onlara yardım elini uzatmak suretiyle, aile, akrabalık ve komşuluk bağlarını kuvvetlendiriyor. Zenginlerimiz, kestiği Kurbanlarını, Kurban kesemiyen din kardeşlerine akraba ve komşularına dağıtarak ve onlara hediyeler vererek, Dinimizin, her vesile ile emrettiği yardımlaşma ve dayanışma emrini yerine getiriyorlar. Fakir ve yoksul kardeşlerine yardım elini uzatıyorlar. Hayır derneklerini, yurt hizmetinde bulunan millî cemiyetleri ve vakıfları gözetiyorlar. Böylece fakirleri, yoksulları, yetim ve kimsesiz çocukları bayramın sevincine katıyorlar. İşte bütün dîni günler, ibadet mevsimleri ve bayramlar; İslâm kardeşliğinin yenilenmesine, birbirimizi hatırlamamıza, hediyeleş memize ve ziyaretleşmeye, yardımlaşma ve dayanışmaya, dolayısıyla aramızdaki sevgi, birlik ve beraberliğin artmasına en güzel vesiledir.

O halde, samimî birer müslü-man olarak, bu bayramları, Yüce Dinimizin bildirdiği fayda ve hikmetlere uygun olarak değerlendirmeliyiz. Dinî örf. adet ve ahlâkımızı korumalı ve geliştirmeliyiz. Yüce Rabbimizin ve sevgili Peygamberimizin emir ve öğütlerine uyarak bayramlarda malî imkânlarımız nisbetlerinde fakir ve yoksul kardeşlerimize yardım etmeli, yetimleri sevin-dirmeliyiz. Böylece, onların da bayram sevincine katılmalarını sağlamalıyız. Ana ve babamızı, hoca ve büyüklerimizi, komşu ve akrabalarımızı ziyaret ederek, gönüllerini hoş etmeliyiz. Hastaları unutmamalıyız. Onları da ziyaret etmeli, şifalar dilemeliyiz. Kendilerini teselli ederek üzüntülerini azaltmaya çalışmalıyız. Müslümanların birbirine dargın durması doğru değildir. Bay-ramlarda dargınlar mutlaka barışmalı ve barıştırılmalıdır. Kestiğimiz kurbanların etini, (iyi ve yağlı etlerini), yokluk içinde kıvranan ve et yüzü görmeyen fakirlere ikram etmeliyiz. Büyük şehirlerdeki vatandaşlarımız, kur-banlarını kendilerine vekâleten kesmek, fakirlere ve yoksullara dağıtmak üzere hayır cemiyetlerine verebilirler.

Yurt dışında bulunan ve Al-manya gibi, kurban maksadıyla hayvan kesimine izin verilmeyen yabancı ülkelerdeki işçilerimiz, kesmeleri dinen vacip olan kurbanlarını, Türkiye'deki bir akrabasını vekil yaparak kestirebilirler. Böylece hem dinen borçlu kalmazlar, hem de yurdumuzdaki fakir ve muhtaç kardeşlerini hatırlayıp, onları gözetmiş olurlar.

Bütün müslümanların, kutsal topraklardaki hacı kardeşlerimizin, yurt dışındaki işçilerimizin ve Kıbrıs'taki ırkdaşlarımızın Kurban bayramları mübarek olsun. Bu mutlu bayramın, asil milletimiz için birlik ve beraberliğe, refah ve saadete, bütün müslümanlar ve insanlık âlemi için de, hayra, huzura, sulh ve sükuna vesile olmasını Yüce Allah'tan niyaz ederim.

(1) Bakare : 208.

(2) Al-i İmran : 96 - 97.

(3) Kevser: 2.